

Số: 03/2023/QĐST-VDS

Thanh Hà ngày 07 tháng 4 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc yêu cầu tuyên bố một người là đã chết**

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THANH HÀ, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán-Chủ tọa phiên họp: Ông Nguyễn Mạnh Tuân.

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Thuỳ Dương - Thư ký Toà án nhân dân huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân (viết tắt là VKSND) huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngân - Kiểm sát viên.

Ngày 07/4/2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân (viết tắt là TAND) huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai, giải quyết việc dân sự thụ lý số 27/2022/TLST-VDS ngày 18/10/2022 về việc: Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết, theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS ngày 20/3/2023, Quyết định hoãn phiên họp giải quyết việc dân sự số 01/2023/QĐST-VDS ngày 29/3/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị H sinh năm 1954, địa chỉ: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ Anh Nguyễn Mạnh H1 sinh năm 1976, địa chỉ: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

+ Anh Nguyễn Quang Đ sinh năm 1978, địa chỉ: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

+ Chị Nguyễn Thị X sinh năm 1980, địa chỉ: Ng, Thành phố Hồ Chí Minh; vắng mặt.

+ Chị Nguyễn Thị Th sinh năm 1982, địa chỉ: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

- Người đại diện theo uỷ quyền của anh Đ, chị Th, chị X: Anh Nguyễn Mạnh H1 sinh năm 1976, địa chỉ Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự, người yêu cầu bà H và người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đồng thời là người đại diện theo uỷ quyền anh H1, thống nhất trình bày:

Bà Bùi Thị H và ông Nguyễn Trọng H2 là vợ chồng. Quá trình chung sống bà H, ông H2 sinh được bốn người con, gồm Anh Nguyễn Mạnh H1, Anh Nguyễn Quang Đ, chị Nguyễn Thị Th và chị Nguyễn Thị X. Khoảng tháng 10/1999 (các đương sự không xác định được ngày) ông Nguyễn Trọng H2 bỏ nhà đi biệt tích, không để tin tức gì. Bà H cùng gia đình đã tìm kiếm ông H2, nhưng không có bất cứ thông tin gì việc ông H2 còn sống hay đã chết. Do thời gian ông H2 bỏ đi biệt tích đến nay là 24 năm, nên bà H, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đề nghị Toà án tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Trọng H2.

Quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà H và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đều giữ nguyên yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Trọng H2.

Đại diện VKSND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương phát biểu: Việc tuân theo pháp luật của người tiến hành tố tụng và người tham gia tố tụng cơ bản chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung, đề nghị áp dụng khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 384, 385, 388, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; chấp nhận đơn yêu cầu của bà H về việc tuyên bố ông Nguyễn Trọng H2 đã chết, thời điểm chết của ông H2 được xác định là ngày 02/11/2004. Bà H được miễn án phí, do là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, TAND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng: Người yêu cầu bà Bùi Thị H và người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan đồng thời là người đại diện theo uỷ quyền Anh Nguyễn Mạnh H1 đề nghị giải quyết vắng mặt. Căn cứ khoản 1 Điều 227, khoản 1 Điều 228, Điều 361, khoản 2 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp vắng mặt vắng mặt những người tham gia tố tụng.

[2]. Về quan hệ pháp luật, thẩm quyền giải quyết: Bà Bùi Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Trọng H2, là việc dân sự được quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết ông Nguyễn Trọng H2 có nơi cư trú cuối cùng tại Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương, nên thuộc thẩm quyền giải quyết của TAND huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3]. Về nội dung việc dân sự: Xét yêu cầu của bà Bùi Thị H đề nghị Tòa án tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Trọng H2, Toà án thấy rằng, theo cung cấp của UBND xã Hồng Lạc, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương, lời khai của những người tham gia tố tụng, đều xác định ông Nguyễn Trọng H2 sinh năm 1953, nơi cư trú cuối cùng Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương bỏ nhà đi biệt tích từ tháng 10/1999 đến nay không có tin tức gì. Toà án đã áp dụng các biện

pháp tìm kiếm ông Nguyễn Trọng H2 theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì về ông H2 còn sống hay đã chết. Như vậy, ông H2 đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự, Toà án chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị H và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan cũng như quan điểm đề nghị của đại diện Viện kiểm sát, tuyên bố ông Nguyễn Trọng H2 sinh năm 1953, nơi cư trú cuối cùng Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương là đã chết.

[4]. Về xác định thời điểm chết của ông Nguyễn Trọng H2: Ông Nguyễn Trọng H2 bỏ nhà đi biệt tích từ tháng 10/1999 (không rõ ngày cụ thể), theo quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự, ngày ông H2 bỏ đi biệt tích được xác định là ngày 01/11/1999, vì vậy thời điểm xác định ông Nguyễn Trọng H2 đã chết là ngày 02/11/2004 (sau 05 năm kể từ ngày bỏ đi biệt tích).

[5]. Về hậu quả pháp lý của việc ông Nguyễn Trọng H2 bị tuyên bố là đã chết: Khi quyết định của Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng H2 là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân và gia đình; các quan hệ nhân thân khác và quan hệ về tài sản của ông Nguyễn Trọng H2 được giải quyết như đối với người đã chết. Các tài sản của ông Nguyễn Trọng H2 được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

Nếu ông Nguyễn Trọng H2 bị tuyên bố là đã chết trở về hoặc có tin tức xác thực ông H2 còn sống thì ông H2 hoặc người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, có quyền yêu cầu Tòa án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố một người là đã chết, theo quy định tại Điều 73 của Bộ luật Dân sự và Điều 394, 395 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[6]. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị H là Người cao tuổi (trên 60 tuổi) nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ vào: Khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, khoản 1 Điều 149, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 391, Điều 392 và Điều 393; 394; 395 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Khoản 1 Điều 68; điểm d khoản 1, khoản 2, khoản 3 Điều 71, Điều 72, Điều 73 của Bộ luật Dân sự. Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

2. Chấp nhận yêu cầu bà Bùi Thị H và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, về việc yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với ông Nguyễn Trọng H2 sinh năm 1953, nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương.

3. Tuyên bố ông Nguyễn Trọng H2, sinh năm 1953, nơi cư trú cuối cùng: Thôn Đ, xã H, huyện Thanh Hà, tỉnh Hải Dương, là đã chết.

4. Về xác định thời điểm chết của ông Nguyễn Trọng H2: Ngày chết của ông Nguyễn Trọng H2 được xác định là ngày 02/11/2004.

5. Về hậu quả pháp lý của việc ông Nguyễn Trọng H2 bị tuyên bố là đã chết:

5.1 - Khi quyết định của Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Trọng H2 đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân và gia đình, các quan hệ nhân thân khác của ông Nguyễn Trọng H2 được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ về tài sản của ông Nguyễn Trọng H2 được giải quyết như đối với người đã chết, tài sản của ông Nguyễn Trọng H2 được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

5.2 - Nếu ông Nguyễn Trọng H2 bị tuyên bố là đã chết trở về hoặc có tin tức xác thực là ông Nguyễn Trọng H2 còn sống thì ông Nguyễn Trọng H2 hoặc người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan, có quyền yêu cầu Tòa án án ra quyết định hủy bỏ quyết định tuyên bố một người là đã chết. Quyền về nhân thân, tài sản của ông Nguyễn Trọng H2 được khôi phục theo quy định tại Điều 73 của Bộ luật Dân sự và các Điều 394, 395 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

6. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị H được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự (do là người cao tuổi).

7. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- VKSND huyện Thanh Hà;
- Chi cục THADS huyện Thanh Hà;
- UBND xã H, huyện Thanh Hà;
- Công an xã H, huyện Thanh Hà;
- Lưu hồ sơ việc dân sự;
- Lưu Tòa án;

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Mạnh Tuấn

